

ZADANIE 1

1. Téma: Systém v slovnej zásoby slovenského jazyka

Tematické zameranie úloh:

- charakteristika slov podľa vzťahu medzi ich lexikálnymi významami a spisovnosťou
- vysvetlenie podstaty lexikálnej synonymie, homonymie, antonymie
- Vyhľadávanie homoným, antoným, synonym.

2. Téma: Epická poézia, rytmus, H. Gavlovič: Valaská škola mravúv stodola

Tematické zameranie úloh:

Epická poézia, rytmus, H. Gavlovič - zaradenie autora do literárneho kontextu, charakterizovanie obdobia a jeho literárnych znakov (zameranie na reprodukciu a pochopenie stanoveného učiva, prevláda forma monológu).

Hugolín Gavlovič - Valaská škola mravúv stodola – priblíženie tvorby autora, aplikovanie poznatkov o rytme, vyvodenie znakov didakticko-reflexívnej poézie z ukážok, objasnenie sociálnych postojov autora (zameranie na porozumenie a hodnotenie poznatkov, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej maturitnej komisie).

ZADANIE 2

1. Téma: Pojem jazyk, reč, lexikológia, rozčlenenie slovnej zásoby podľa jazykových štýlov.

Tematické zameranie úloh:

- charakteristika slov podľa citového príznaku.
- vyhľadávanie slov s citovým príznakom v texte.

2. Téma: Epická poézia, východiská slovenskej romantickej literatúry (vzťah k ľudovej slovesnosti), prínos Ľ. Štúra, výber z tvorby štúrovských básnikov podľa vlastného výberu (S. Chalupka: Mor ho! J. Botto: Smrť Jánošíkova, J. Král: Zakliata panna vo Váhu a divný Janko).

Tematické zameranie úloh:

Epická poézia, formálne a tematické východiská slovenskej romantickej literatúry (vzťah k ľudovej slovesnosti), Ľ. Štúr. Tvorba štúrovských básnikov podľa vlastného výberu (S. Chalupka: Mor ho! J. Botto: Smrť Jánošíkova, J. Král: Zakliata panna vo Váhu a divný Janko)–

priblíženie tvorby autora, definovanie žánru, objasnenie témy, konfliktu, charakterizovanie hrdinu, vyhľadanie a pomenovanie umeleckých prostriedkov.

ZADANIE 3

1. Téma: Podstata opisného slohového postupu, znaky, žánre, kompozícia.

Tematické zameranie úloh:

- pomenovanie útvarov opisného slohového postupu v ukážkach, vymenovanie charakteristických znakov
- charakteristika osoby
- kompozícia receptu

2. Téma: Krátka epická próza – poviedka, M. Kukučín, J. G. Tajovský

Tematické zameranie úloh:

Krátka epická próza – poviedka, charakterizovanie epiky, vysvetlenie pojmu poviedka, začlenenie M. Kukučina a J. G. Tajovského do literárneho kontextu.

M. Kukučín a J. G. Tajovský - analyzovanie diela podľa vlastného výberu: Keď báčik z Chochoľova umrie, Rysavá jalovica (alt. Neprebudený), resp. Maco Mlieč, alt. Mamka Pôstková.

ZADANIE 4

1. Téma: Vysvetlenie pojmov informácia, informatika v komunikačnom procese.

Tematické zameranie úloh:

- priblíženie spôsobov záznamu textu - osnova, téza, koncept, konspekt, citácia
- objasnenie primárnych, sekundárnych a terciálnych informačných prameňov

2. Téma: Lyrická poézia, slovenská medzivojnová poézia, umelecké smery, J. Smrek a E. B. Lukáč

Tematické zameranie úloh:

Lyrická poézia, slovenská medzivojnová poézia, umelecké smery - charakterizovanie lyriky, objasnenie podmienok, v ktorých sa rozvíjala slovenská medzivojnová poézia, predstavenie umeleckých smerov.

J. Smrek a E. B. Lukáč - priblíženie tvorby autorov, analyzovanie zbierok, básní podľa vlastného výberu.

ZADANIE 5

1. **Téma: Základné pojmy zvukovej roviny jazyka: fonetika, fonológia, fonéma, graféma, hláska.**

Tematické zameranie úloh:

- objasnenie základných princípov spisovnej výslovnosti
- identifikácia ortoepických (výslovnostných) javov vo vyznačených slovách v ukážkach
- rôzna výslovnosť spoluhlásky v

2. **Téma: Krátka epická próza – novela, Ľapákovci, Dekameron, Peter a Lucia, Starec a more**

Tematické zameranie úloh:

Krátka epická próza – novela: definovanie novely ako literárneho žánru, priblíženie jej vývoja, porovnanie novely s románom a poviedkou (zameranie na reprodukciu a pochopenie stanoveného učiva, prevláda forma monológu).

B. S. Timrava - Ľapákovci, Giovanni Boccaccio - Dekameron, Romain Rolland –Peter a Lucia, Ernest Hemingway - Starec a more: analyzovanie ľubovoľnej novely zo slovenskej alebo svetovej literárnej tvorby (zameranie na porozumenie a hodnotenie poznatkov, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej maturitnej komisie).

ZADANIE 6

1. **Téma : Administratívny štýl a jeho útvary – žiadosť, objednávka, potvrdenie, informačný leták, splnomocnenie**

Tematické zameranie úloh:

- práca s formálnou a obsahovou stránkou žiadosti o prijatie do zamestnania
- heslové útvary administratívneho štýlu
- komunikačná sféra AŠ, komunikanti, znaky, funkcia

2. **Téma: Veršovaná epika – žánre epiky, epos, vývoj eposu: Epos o Gilgamešovi, Ilias a Odysea**

Tematické zameranie úloh:

Veršovaná epika – charakterizovanie epiky, jej žánrov, načrtnutie vývoja eposu a vysvetlenie jeho znakov (zameranie na reprodukciu a pochopenie stanoveného učiva, prevláda forma monológu).

Epos o Gilgamešovi, Ilias a Odysea: analyzovanie starovekých eposov, pracovanie s ukážkami(zameranie na porozumenie a hodnotenie poznatkov, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej maturitnej komisie).

ZADANIE 7

1. Téma: Vysvetlenie pojmu ortografia. Objasnenie zmien v slovenskom pravopise po roku 1991.

Tematické zameranie úloh:

- vysvetlenie pravopisných javov
- oprava pravopisných chýb v texte
- určenie a zdôvodnenie správnej formulácie viet

2. Téma: Epická poézia, P.O. Hviezdoslav

Tematické zameranie úloh:

P.O. Hviezdoslav– zaradenie autora do literárneho kontextu, vymenovanie základných tém jeho lyrickej a epickej tvorby (zameranie na reprodukciu a pochopenie stanoveného učiva, prevláda forma monológu).

P.O. Hviezdoslav: analyzovanie ľubovoľných diel, pracovanie s ukážkami: ČO DÁVAM, DÁVAM Z ÚPRIMNOSTI DUŠE (LETOROSTY I), ČIERNY ROK (LETOROSTY II),Ó, MLÁDEŽ NAŠA, MŇA KEDYS' ZVÁDZAL SVET(LETOROSTY III),KRVAVÉ SONY, HÁJNIKOVA ŽENA, EŽO VLKOLÍNSKY (zameranie na porozumenie a hodnotenie poznatkov, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej maturitnej komisie).

ZADANIE 8

1. Téma: Definícia vety ako pojmu. Rozdelenie viet podľa obsahu/modálnosti.

Tematické zameranie úloh:

- určovanie viet podľa členitosti, hľadanie gramatického jadra vo vetách
- rozlišovanie zisťovacej a doplňovacej vety
- transformácia (premena) jednoduchých viet na podradovacie súvetie

2.Téma: Veľká epická próza, román, druhy románov, autori románov

Tematické zameranie úloh:

Veľká epická próza, román, druhy románov – charakterizovanie epiky, definovanie románu, uvedenie jej druhov a príkladov (zameranie na reprodukciu a pochopenie stanoveného učiva, prevláda forma monológu).

M. Kukučín – DOM V STRÁNI, Ladislav Balek – POMOCNÍK, W. Styron – SOPHIINA VOĽBA, Joseph Heller – HLAVA XXII: analyzovanie jedného románu zo svetovej alebo zo slovenskej literatúry, určenie typu románu, priblíženie prostredia, vystihnutie konfliktu, charakterizovanie postáv, rozprávača (zameranie na porozumenie a hodnotenie poznatkov, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej maturitnej komisie).

ZADANIE 9

1. Téma: Obohacovania slovnej zásoby slovenského jazyka.

Tematické zameranie úloh:

- hľadanie slovotvorných základov
- určovanie správnej predpony, prípony
- zaujatie stanovisko k používaniu cudzích slov v našom jazyku

2. Téma: Próza naturizmu

Tematické zameranie úloh:

Próza naturizmu – objasnenie vývinových etáp lyrizovanej prózy, jej znakov, východísk naturizmu (zameranie na reprodukciu a pochopenie stanoveného učiva, prevláda forma monológu).

D. Chrobák – Drak sa vracia, M. Figuli – Tri gaštanové kone, F. Švantner – Malka - analyzovanie jedného diela podľa vlastného výberu, vyhľadanie znakov naturizmu v diele (zameranie na porozumenie a hodnotenie poznatkov, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej maturitnej komisie).

ZADANIE 10

1. Téma: Komunikácia, verbálna a neverbálna komunikácia

Tematické zameranie úloh:

- poukázanie na rozdiel medzi bežnou komunikáciou a oficiálnou komunikáciou.
- analyzovanie komunikačnej situácie - komunikanti, komunikačné prostredie

- priblíženie druhov neverbálnej komunikácie

2. Téma: Veľká epická próza, romantizmus

Tematické zameranie úloh:

Veľká epická próza, romantizmus – objasnenie umeleckých a tematických východísk romantizmu vo svetovej literatúre, jej znakov (zameranie na reprodukciu a pochopenie stanoveného učiva, prevláda forma monológu).

Hugo - Chrám Matky Božej v Paríži, A. S. Puškin - Kapitánova dcéra - doloženie znakov romantizmu interpretáciou jedného diela podľa vlastného výberu (zameranie na porozumenie a hodnotenie poznatkov, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej maturitnej komisie).

ZADANIE 11

1. Téma: Výkladový slohový postup

Tematické zameranie úloh:

- znaky výkladu
- porovnanie výkladu a úvahy
- objasnenie postupov logického myslenia: indukcia, syntéza, dedukcia, analýza, argumentácia.

2. Téma: Dramatická literatúra

Tematické zameranie úloh:

Dráma, divadlo, inscenácia divadelnej hry – charakterizovanie drámy, vymenovanie žánrov, vysvetlenie pojmov dramatická postava, replika, monológ, dialóg, autorská poznámka, priblíženie horizontálneho členenia drámy (zameranie na reprodukciu a pochopenie stanoveného učiva, prevláda forma monológu).

W. Shakespeara – predstavenie dramatickej tvorby autora, zaradenie do literárneho kontextu, interpretovanie ľubovoľného diela z jeho tvorby – Hamlet, Rómeo a Júlia (zameranie na porozumenie a hodnotenie poznatkov, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej maturitnej komisie).

ZADANIE 12

1. **Téma: Objasnenie znakov a kompozície životopisu. Poukázanie na rozdiely medzi úradným a beletrizovaným životopisom.**

Tematické zameranie úloh:

- objasnenie odlišností štruktúrovaného a kontextového životopisu
- vyhľadanie autobiografických údajov v texte
- vysvetlenie jednotlivých bodov štruktúrovaného životopisu

2. **Téma: Lyrická poézia, Ivan Krasko, Rudolf Dilong**

Tematické zameranie úloh:

Lyrická poézia – charakterizovanie lyriky ako literárneho druhu, predstavenie jej žánrov, vysvetlenie pojmu symbol, literárny symbol (zameranie na reprodukciu a pochopenie stanoveného učiva, prevláda forma monológu).

Ivan Krasko, Rudolf Dilong – zaradenie autorov do literárneho kontextu, analyzovanie tvorby básnikov, interpretovanie básní a doloženie charakteristických znakov ich poézie, vyhľadanie básnických prostriedkov v ukážkach – epiteton, metafora, prirovnanie (zameranie na porozumenie a hodnotenie poznatkov, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej maturitnej komisie).

ZADANIE 13

1. **Téma: Charakteristika rečnického štýlu, zaradenie do jazykových štýlov.**

Tematické zameranie úloh:

- vymenovanie znakov a žánrov rečnického štýlu
- objasnenie rozdielov verbálnych a neverbálnych výrazových prostriedkov
- kompozícia slávnostného prejavu

2. **Téma: Epická poézia, národné obrodenie na Slovensku, Kollár, Bernolák**

Tematické zameranie úloh:

Epická poézia, národné obrodenie na Slovensku – charakterizovanie východísk a cieľov národného odrodzenia na Slovensku, predstavenie tvorby Jána Kollára, dokumentovanie vplyvu antickej literatúry na tvorbu klasicizmu (zameranie na reprodukciu a pochopenie stanoveného učiva, prevláda forma monológu).

Ján Kollár, Anton Bernolák – analyzovanie básnickej skladby Slávy dcéra, interpretovanie Předspěvu, zaradenie Antona Bernoláka do literárneho kontextu, poukázanie na jeho prínos v oblasti jazykovedy (zameranie na porozumenie a hodnotenie poznatkov, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej maturitnej komisie).

ZADANIE 14

1. Téma: Štýl, jazykový štýl, štýlotvorné činitele.

Tematické zameranie úloh:

- rozdelenie funkčných jazykových štýlov (objektívne, subjektívne, subjektívno-objektívne, resp. primárne, sekundárne).
- určovanie typický výrazový prostriedkov umeleckého štýlu
- charakterizovanie splnomocnenia

2. Téma: Epická próza, tematika I. svetovej vojny vo svetovej literatúre

Tematické zameranie úloh:

Epická próza, tematika I. svetovej vojny vo svetovej literatúre – priblíženie diel s témou I. svetovej vojny, predstavenie tvorby Remarquea, Rollanda, vysvetlenie pojmu vnútorný monológ (zameranie na reprodukciu a pochopenie stanoveného učiva, prevláda forma monológu).

E. M. Remarque, R. Rolland – interpretovanie románu Na západe nič nového, novely Peter a Lucia (zameranie na porozumenie a hodnotenie poznatkov, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej maturitnej komisie).

ZADANIE 15

1. Téma: Objasnenie pojmov združené pomenovanie a frazeologické spojenie, vysvetlenie rozdielov.

Tematické zameranie úloh:

- vysvetlenie pojmov univerbizácia, multiverbizácia
- vysvetlenie pojmov – porekadlo, príslovie, pranostika
- zaraďovanie frazeologizmov podľa pôvodu

2. Téma: Dramatická literatúra, vývoj slovenskej dramatickej tvorby v 19. a 20. storočí

Tematické zameranie úloh:

Dramatická literatúra, vývoj slovenskej dramatickej tvorby – priblíženie vývoja slovenskej dramatickej tvorby v 19. a 20. storočí, vymenovanie žánrov drámy, vysvetlenie kompozície

divadelnej hry, pojmov dejstvo, výstup (zameranie na reprodukciu a pochopenie stanoveného učiva, prevláda forma monológu).

J. Chalupka, J. Palárik a J. G. Tajovský – zaradenie autorov do literárneho kontextu, priblíženie ich tvorby, poukázanie na spracovanú tému (zameranie na porozumenie a hodnotenie poznatkov, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej maturitnej komisie).

ZADANIE 16

- 1. Téma: Vysvetlenie pojmov fonetika, fonológia, pomenovanie ich základných jednotiek, poukázanie na ich funkciu.**

Tematické zameranie úloh:

- charakteristika prostriedkov zvukovej modulácie reči
- vysvetlenie pojmov prízvuk, melódia, prestávka, tempo reči, timbre
- zdôvodnite uplatnenie pauzy pri čítaní úryvku

- 2. Téma: Téma 1. svetovej vojny v slovenskej literatúre**

Tematické zameranie úloh:

Téma 1. svetovej vojny v slovenskej literatúre – priblíženie diel s témou I. svetovej vojny a sociálnej problematiky (zameranie na reprodukciu a pochopenie stanoveného učiva, prevláda forma monológu).

J. C. Hronský, M. Urban – zaradenie autorov do literárneho kontextu, interpretovanie diela podľa vlastného výberu, zameranie sa na umelecké osobitosti v spracovaní témy (zameranie na porozumenie a hodnotenie poznatkov, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej maturitnej komisie).

ZADANIE 17

- 1. Téma: Charakteristika publicistického štýlu, vymenovanie jeho znakov, funkcie, komunikanti, komunikačná sféra, zaradenie do jazykových štýlov.**

Tematické zameranie úloh:

- objasnenie rozdielu medzi správou a oznámením
- vymenovanie útvarov publicistického štýlu
- podrobná charakteristika reportáže

- 2. Téma: Epická próza – retrospektívny kompozičný postup**

Tematické zameranie úloh:

Epická próza – retrospektívny kompozičný postup – vysvetlenie retrospektívneho kompozičného postupu, rozprávač (zameranie na reprodukciu a pochopenie stanoveného učiva, prevláda forma monológu).

Ladislav Mňačko (Ako chutí moc) a Alfonz Bednár (Kolíska) – priblíženie ich tvorby, poukázanie na spracovanú tému, identifikovanie podoby totality, zhodnotenie jej dôsledkov a vplyvu na život ľudí, určenie rozprávača v diele (zameranie na porozumenie a hodnotenie poznatkov, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej maturitnej komisie).

ZADANIE 18

1. Téma: Charakteristika jednotlivých jazykovedných disciplín.

Tematické zameranie úloh:

- vymenovanie kritérií delenia slovných druhov
- charakteristika neohybných slovných druhov
- určovanie neohybných slovných druhov

2. Téma: Súčasná lyrická poézia

Tematické zameranie úloh:

Súčasná lyrická poézia – vytvorenie chronologického prehľadu slovenskej poézie po roku 1945 (zameranie na reprodukciu a pochopenie stanoveného učiva, prevláda forma monológu).

Milan Rúfus, Miroslav Válek, Vojtech Mihálik, Jozef Urban, Kamil Peteraj – priblíženie východísk a inšpiračných zdrojov ich tvorby, interpretovanie básní podľa vlastného výberu (zameranie na porozumenie a hodnotenie poznatkov, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej maturitnej komisie).

ZADANIE 19

1. Téma: Charakteristika rozprávacieho slohového postupu.

Tematické zameranie úloh:

- vysvetlenie odlišnosti v pásme postáv a pásme rozprávača (mikrokompozícia)
- kompozičné časti rozprávania
- uplatnenie publicistického a hovorového štýlu v rozprávaní

2. Téma: Súčasná epická próza

Tematické zameranie úloh:

Súčasná epická próza – vysvetlenie vývinových smerovaní slovenskej prózy od 70. rokov 20. storočia po súčasnosť, doloženie vplyvu postmodernizmu na tvorbu slovenských spisovateľov (zameranie na reprodukciu a pochopenie stanoveného učiva, prevláda forma monológu).

Dušan Mitana, Peter Jaroš – priblíženie ich tvorby, interpretovanie ľubovoľných prozaických diel podľa vlastného výberu (zameranie na porozumenie a hodnotenie poznatkov, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej maturitnej komisie).

ZADANIE 20

1. Téma: Charakteristika náučného štýlu, vysvetlenie znakov odborného štýlu, funkcie a cieľa. Žánre náučného štýlu.

Tematické zameranie úloh:

- komunikačná sféra náučného štýlu
- komunikanti v náučnom štýle
- slohové postupy uplatňujúce sa v náučnom štýle

2. Téma: Literárne podsystémy

Tematické zameranie úloh:

Literárne podsystémy – vysvetlenie pojmov literatúra, vecná a umelecká literatúra, literárne podsystémy (zameranie na reprodukciu a pochopenie stanoveného učiva, prevláda forma monológu).

Dobrodružná, fantastická, detektívna literatúra – doloženie znakov literárnych podsystémov na ľubovoľnom diele, dobrodružná, fantastická, detektívna literatúra - John R. R. Tolkien – PÁN PRSTEŇOV, Joanne Rowlingová - Harry Potter, vyvodenie znakov úspešného detektíva, uvedenie ďalších známych postáv detektívov (zameranie na porozumenie a hodnotenie poznatkov, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej maturitnej komisie).

ZADANIE 21

1. Téma: Charakteristika ohybných slovných druhov a vysvetlite ich gramatických kategórií.

Tematické zameranie úloh:

- roztriedenie podstatných mien na konkrétne a abstraktné, prídavných mien na akostné, vzťahové, privlastňovacie, sloves na činnostné a stavové.
- vysvetlenie stupňovania prídavných mien
- vytváranie prídavných mien z prísloviek a podstatných mien

2. Téma: Staroveká literatúra

Tematické zameranie úloh:

Staroveká literatúra – charakterizovanie a objasnenie jej členenia, druhovej a žánrovej rozmanitosti antickej gréckej a rímskej literatúry, uvedenie autorov (zameranie na reprodukciu a pochopenie stanoveného učiva, prevláda forma monológu).

Homér, Sofokles, Ezop – priblíženie ich tvorby, interpretovanie ľubovoľných diel podľa vlastného výberu (zameranie na porozumenie a hodnotenie poznatkov, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej maturitnej komisie).

ZADANIE 22

1. Téma: Charakteristika prirad'ovacieho súvetia, uvedenie druhov prirad'ovacích súvetí, spojky.

Tematické zameranie úloh:

- určovanie prirad'ovacích súvetí v cvičeniach
- vytváranie súvetí z jednoduchých viet
- dopĺňanie čiarok v súvetiach

2. Téma: Humanizmus a renesancia

Tematické zameranie úloh:

Humanizmus a renesancia – charakterizovanie spoločenských podmienok vzniku humanizmu a renesancie, objasnenie znakov (zameranie na reprodukciu a pochopenie stanoveného učiva, prevláda forma monológu).

William Shakespeare, Miguel de Cervantes Saavedra – priblíženie ich tvorby, interpretovanie ľubovoľných diel podľa vlastného výberu, vystihnúť renesančného človeka, jeho pohľad na svet a hodnoty (zameranie na porozumenie a hodnotenie poznatkov, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej maturitnej komisie).

ZADANIE 23

1. Téma: Vysvetlenie pojmu rétorika, charakteristika rečníckeho štýlu.

Tematické zameranie úloh:

- pomenovanie komunikačnej sféry, komunikantov, funkcie, znakov, žánrov rečníckeho štýlu
- vymenovanie a vysvetlenie fáz tvorenia klasického prejavu
- typy úvodu v prejave

2. Téma: Dramatická literatúra, absurdná dráma

Tematické zameranie úloh:

Dramatická literatúra, absurdná dráma – poukázanie na tematickú rôznorodosť slovenskej drámy po roku 1945, vysvetlenie pojmu absurdná dráma, vystihnutie jej prvkov v tvorbe L+S a RND (zameranie na reprodukciu a pochopenie stanoveného učiva, prevláda forma monológu).

P. Karvaš, I. Bukovčan, Š. Králik – priblíženie ich tvorby, interpretovanie ľubovoľných diel podľa vlastného výberu (zameranie na porozumenie a hodnotenie poznatkov, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej maturitnej komisie).

ZADANIE 24

1. Téma: Charakteristika jednotlivých slohových postupov.

Tematické zameranie úloh:

- znaky a žánre jednotlivých slohových postupov
- určovanie slohových postupov v ukážkach
- identifikácia slohových postupov v umeleckom texte

2. Téma: Téma totality v svetovej literatúre

Tematické zameranie úloh:

Téma totality v svetovej literatúre – vysvetlenie pojmov oficiálna, neoficiálna a disidentská literatúra (zameranie na reprodukciu a pochopenie stanoveného učiva, prevláda forma monológu).

George Orwell, Alexander Solženicyn – priblíženie diel s protitotalitnou tematikou, interpretovanie ľubovoľných diel podľa vlastného výberu (zameranie na porozumenie a hodnotenie poznatkov, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej maturitnej komisie).

ZADANIE 25

1. Téma: Objasnenie etáp vývinu slovenského jazyka.

Tematické zameranie úloh:

- podiel Antona Bernoláka a Ľudovíta Štúra na kodifikácii spisovnej slovenčiny
- vysvetlenie pojmov: jazyková norma, kodifikácia, štandardná forma jazyka, subštandardná forma jazyka, územné nárečie, sociálne nárečie.

2. Téma: Americký kultový román

Tematické zameranie úloh:

Americký kultový román – poukázanie na témy a charaktery literárnych hrdinov v americkej literatúre 20. storočia, objasnenie pojmu beatnici (zameranie na reprodukciu a pochopenie stanoveného učiva, prevláda forma monológu).

J. Salinger, J. Steinbeck – priblíženie ich tvorby, analyzovanie ľubovoľných diel podľa vlastného výberu, nájdenie paralely medzi Salingerovým hrdinom a beatnickou revoltou (zameranie na porozumenie a hodnotenie poznatkov, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej maturitnej komisie).

ZADANIE 26

1. Téma: Objasnenie členenia slovanských jazykov a poukázanie na ich miesto medzi indoeurópskymi jazykmi.

Tematické zameranie úloh:

- objasnenie pojmov: praindoeuróпча, praslovančina, staroslovienčina, hlaholika, cyrilika
- rozdiely v hláskosloví slovenčiny a češtiny
- nahrádzanie nespisovných slov spisovnými slovenskými výrazmi

2. Téma: Epická báseň – epos

Tematické zameranie úloh:

Epická báseň, epos – objasnenie vzniku a vývinových etáp eposu v slovenskej literatúre v období slovenského klasicizmu a jeho opodstatnenie v období realizmu, definovanie eposu (zameranie na reprodukciu a pochopenie stanoveného učiva, prevláda forma monológu).

J. Hollý, Pavol Országh - Hviezdoslav – priblíženie ich tvorby, analyzovanie ľubovoľného diela podľa vlastného výberu, charakterizovanie hlavných postáv, vystihnúť konfliktu, vyhľadanie

znakov antického eposu v ukážke (zameranie na porozumenie a hodnotenie poznatkov, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej maturitnej komisie).

ZADANIE 27

1. Téma: Charakteristika podrad'ovacieho súvetia.

Tematické zameranie úloh:

- vysvetlenie vzťahu medzi hlavnou a vedľajšou vetou
- vymenovanie druhov vedľajších viet a najčastejšie podrad'ovacie spojky
- určovanie druhov podrad'ovacieho súvetia

1. Téma: Veľká próza – román, 2. svetová vojna

Tematické zameranie úloh:

Veľká próza, román – objasnenie východísk svetovej literatúry po roku 1945, poukázanie na autorský prístup k spracovaniu témy 2. svetovej vojny (zameranie na reprodukciu a pochopenie stanoveného učiva, prevláda forma monológu).

Joseph Heller, Wiliam Styron – charakterizovanie postáv na jednom z vybraných románov, určenie typu rozprávača v ukážkach, poukázanie na vzťah hlavnej postavy k vojne, vysvetlenie zásahu vojny do života postáv (zameranie na porozumenie a hodnotenie poznatkov, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej maturitnej komisie).

ZADANIE 28

1. Téma: Funkcia jazyka v spoločnosti. Formy národného jazyka.

Tematické zameranie úloh:

- porovnanie materinského, cieľového, cudzieho a národného jazyka
- vymenovanie základných kodifikačných príručiek spisovnej slovenčiny
- vysvetlenie pojmov jazyk a reč

2. Téma: Stredoveká literatúra – legenda

Tematické zameranie úloh:

Staroslovienska literatúra, legenda – vysvetlenie podmienok vzniku a priebehu staroslovienskej kultúry a literatúry na Veľkej Morave, definovanie pojmu legenda (zameranie na reprodukciu a pochopenie stanoveného učiva, prevláda forma monológu).

Konštantín a Metod – priblíženie ich činnosti a významných literárnych diel, pracovanie s ukážkami, poukázanie na význam obhajoby staroslovienčiny ako bohoslužobného jazyka, vysvetlenie vzťahu obyvateľov Veľkej Moravy k Metodovi (zameranie na porozumenie a hodnotenie poznatkov, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej maturitnej komisie).

ZADANIE 29

1.Téma: Vysvetlenie systému slovných druhov v slovenskom jazyku.

Tematické zameranie úloh:

- základné rozdelenie slovných druhov
- charakteristika gramatických kategórií a vetnočlenská platnosť.
- určovanie slovných druhov a vetných členov

2.Téma: Téma lásky v svetovej i slovenskej literatúre

Tematické zameranie úloh:

Téma lásky v svetovej i slovenskej literatúre – poukázanie na spracovanie témy lásky v lyrických a epických dielach svetovej a slovenskej literatúre podľa vlastného výberu (zameranie na reprodukciu a pochopenie stanoveného učiva, prevláda forma monológu).

William Shakespeare, Romain Rolland, Rudolf Jašík, Andrej Sládkovič – vysvetlenie postoja autora k spracovanej téme podľa vlastného výberu, analyzovanie konfliktu a jeho tragické zavŕšenie v diele, opísanie a zhodnotenie prekážok, ktoré znemožňujú postavám naplniť svoju lásku, pracovanie s ukážkami – pomenovanie umeleckých prostriedkov (zameranie na porozumenie a hodnotenie poznatkov, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej maturitnej komisie).

ZADANIE 30

1.Téma: Definovanie pojmu nadvetná syntax, objasnenie predmetu skúmania nadvetnej syntaxe.

Tematické zameranie úloh:

- vymenovanie rámcových časti textu.
- charakteristika typov rozprávača.
- objasnenie pojmov – motto, resumé, kapitola, titulok, epilóg

2.Téma: Veľká epika – román, východiská a znaky romantickej a realistickej literatúry

Tematické zameranie úloh:

Veľká epika – román, východiská a znaky romantickej a realistickej literatúry – ich porovnanie, priblíženie smerov z hľadiska využitia literárnych druhov a žánrov (zameranie na reprodukciu a pochopenie stanoveného učiva, prevláda forma monológu).

Victor Hugo – CHRÁM MATKY BOŽEJ V PARÍŽI, Honoré de Balzac – OTEC GORIOT – analyzovanie ľubovoľného diela, vystihnutie témy a konfliktu, charakterizovanie hlavnej postavy, pracovanie s ukážkami (zameranie na porozumenie a hodnotenie poznatkov, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej maturitnej komisie).